

Năm 2.011, thế giới có nguy cơ khủng hoảng lương thực ?

Tác Giả: Thanh Hà

Thứ Ba, 08 Tháng 2 Năm 2011 12:50

Tại Ấn Độ, nước đông dân thế nhì trên hành tinh, giá nông phẩm tăng 18% trong tháng 12/2.010 không khác nào một quả bom nổ chậm.

Trung Quốc đang trên đà thu hoạch các vụ lúa mì và ngô của thế giới.

Chỉ giá lương thực đến mức báo động

Tổ chức Lương Nông Liên Hiệp Quốc (FAO) báo động : chỉ giá nông sản, lương thực và nhu yếu phẩm tăng cao chưa từng thấy kể từ năm 1990 và trước đó có dấu hiệu cho thấy căng thẳng quốc tế về vấn đề an ninh lương thực. Năm 1.990 là thời điểm cuối cùng đa quốc gia này bắt đầu đo lường dao động của giá cả lương thực.

Nhì trong tháng giêng, giá lương thực tăng 3,4% so với tháng 12 năm ngoái. Từ tháng 5/2010 đến nay, giá lúa mì, cacao tăng 6%. Riêng giá cà phê tăng 30% trong cùng thời kỳ. Trên thị trường New York giá cà phê arabica phá kỷ lục của hai tháng 6/1997.

Theo thẩm định của FAO, chỉ số giá cả của 55 mặt hàng nhu yếu phẩm được coi là « tối yếu » - bao gồm thịt, ngũ cốc, đường, sữa ... - trong tháng qua đã lên tới gần 231 điểm, tức là còn cao hơn cả so với thời điểm được coi là « nóng » nhất hai tháng 6/2008 của cơn khủng hoảng lương thực thế giới. Khi đó chỉ số này mới chỉ là 224 điểm.

Trước khi nổ ra các cuộc bạo loạn vì lý do « cơm áo » tại Haiti hay Philippines vào mùa xuân 2008, Ngân hàng Thế giới thẩm định có kho dự trữ 870 triệu tấn trên hành tinh để đối phó và suy sinh dưỡng.

Con số này giờ đây lên đến 900 triệu tấn. Nguyên nhân chính, theo quan điểm của Chủ tịch Ngân hàng Thế giới là năng suất của giới nông gia trên thế giới không đủ để cải thiện trong ba năm vừa qua.

Năm 2.011, thế giới có nguy cơ khủng hoảng lương thực ?

Tác Giả: Thanh Hà

Thứ Ba, 08 Tháng 2 Năm 2011 12:50

Theo chuyên gia Liên Hiệp Quốc, ông Olivier de Schutter : « Có 80 quốc gia trên thế giới bị đe dọa thiếu lương thực. Số này đã gia tăng một cách đáng quan ngại ».

Đâu là những nguyên nhân dẫn tới tình trạng căng thẳng về lương thực hiện nay và đe dọa khủng hoảng về lương thực tới một số nơi trên thế giới nghiêm trọng tới mức độ nào ?

Theo phân tích của ông Lester Brown, Chủ tịch Viện nghiên cứu Earth Policy Institute có trụ sở tại thủ đô Washington : từ nhiều năm trở lại đây thiên tai không còn là nguyên nhân duy nhất đẩy giá lương thực lên cao. Có lỗi của vấn đề đặt ra từ hai phía cung và cầu.

Giới hạn về đất đai

Nhìn từ góc độ số xu hướng : đất đai canh tác ngày càng khan hiếm do các hiện tượng đất bị xói mòn, nhiễm mặn, sa mạc hóa Các mảnh nông nghiệp đang bị chia nhỏ và còn bị chia sẻ cho thành phố . Thêm vào đó, biến đổi khí hậu còn phải kể đến hiện tượng trái đất ngày càng bị hâm nóng, khí hậu bất ổn định, gây nhiều thiên tai và thất thu mùa màng.

Nạn cháy rừng tràn lan tại Nga vào mùa hè năm ngoái, đất lũ lụt ở bang Queensland, Úc trong hai tháng qua, tiếp theo đó là các đợt bão tuyết bất ngờ làm tê liệt nhiều bang miền Đông nước Mỹ ... đang khiến giới trồng trọt và chăn nuôi lo ngại. Cũng chính các nước sông Mekong và các biển tăng thêm một mét, là cũng đe dọa nhấn chìm một nửa vùng lúa của Việt Nam cũng như là 19 khu vực châu thổ khác của châu Á.

Năng suất đất một cách tối đa

Một điểm đáng quan ngại khác là năng suất nông nghiệp đã bước vào giai đoạn bão hòa : thí dụ như tại Nhật Bản năng suất trồng lúa liên tục gia tăng trong nhiều thập niên, tuy nhiên các chuyên gia đánh giá là từ 14 năm nay, chính năng suất này đã bị chững lại. Trung Quốc và Hàn Quốc cũng đang tiến gần đến mức thu hoạch tối đa từng ngùngh tại Nhật Bản.

Năm 2.011, thế giới có nguy cơ khủng hoảng lương thực ?

Tác Giả: Thanh Hà

Thứ Ba, 08 Tháng 2 Năm 2011 12:50

Yếu tố sau cùng khiến Viện nghiên cứu Earth Policy Institute nêu ra đề giới thích vì sao mức cung trên thế giới nông phẩm thế giới đang trên đà khủng hoảng là do mức độ thâm canh tác động của sản xuất xây dựng cơ sở hạ tầng. Điển hình là khu vực xung quanh thung lũng Central Valley bang California ; vùng châu thổ sông Nile bên Ai Cập cũng như là thị trường nội địa khác tại hai nước rộng lớn ở châu Á là Trung Quốc và Ấn Độ

Thêm 219.000 triệu người ăn mỗi ngày

Nhìn dưới mức tiêu thụ của hành tình thì dân số của thế giới vào năm 2.010 đã tăng gấp đôi so với thời điểm của năm 1970. Các nông gia trên thế giới mỗi ngày phải đáp ứng thêm cho nhu cầu của 219.000 triệu khách !

Mức tiêu thụ ngũ cốc trên thế giới cũng đã nhân lên gấp đôi trong thời gian từ 1.990 đến 2.005.

Ngũ cốc / Reuters

Ngoài ra, nhu cầu thế giới phẩm của hơn một nửa nhân loại ngày càng được « nâng cấp » tức là bữa ăn của khoảng 3 tỷ người ngày càng thêm phong phú và chất lượng lớn hơn khi lương thực. Mức tiêu thụ vật thực cá, trứng, sữa tại các quốc gia đang phát triển được biết tăng nhanh hơn so với các nước công nghiệp.

Nhìn chung, khi lượng thịt bò, heo và gia cầm được phân phối cho 1,3 tỷ dân Trung Quốc hiện đã cao gấp hai lần so với Mỹ.

Một thách thức khác đặt ra trong vấn đề bảo đảm an toàn lương thực bắt nguồn từ chính sách phát triển nhiên liệu dầu thế giới. Trong năm 2009 chúng ta thấy, Hoa Kỳ sản xuất được 416 triệu tấn ngũ cốc, trong số đó 120 triệu tấn được sử dụng để chế biến dầu ethanol.

120 triệu người ở đó, theo thẩm định của ông Lester Brown, Chủ tịch Viện nghiên cứu Earth Policy Institute, có thể nuôi sống đến 350 triệu con người cho cả năm. Nói cách khác các dân số từ châu Âu đến châu Á và các loài động thực vật là một mối đe dọa trực tiếp đến việc vận chuyển an toàn lương thực của nhân loại.

Đề phòng khủng hoảng

Chính vì muốn tránh diễn biến xảy ra các cuộc bạo loạn vì lý do lương thực như cách nay ba năm cho nên cộng đồng quốc tế đã nhanh chóng lên tiếng báo động về những tác động kinh tế, xã hội khi giá lúa mì, ngũ cốc tăng 200% trong vài tháng.

Theo quan điểm của chuyên gia Liên Hiệp Quốc, ông Olivier de Schutter thì điều đáng mừng nhất là cộng đồng quốc tế nhận thức được khủng hoảng lương thực 2008, thực ra cộng đồng quốc tế không bỏ đe dọa thiêu hủy lương thực. Tuy nhiên một khi thiên tai hoành hành như nạn cháy rừng ở Nga, đợt nắng nóng đến thiêu đốt ở Ukraina ... điều đó tác động đến nông phẩm của thế giới « trong tình trạng báo động » : các nhà cung cấp châu Âu bán lương thực đắt hơn thế giới. Còn về phía người mua thì họ lại liên tục với các tay môi giới đề phòng nông phẩm thêm khan hiếm.

Trên đài RFI chuyên gia thu mua thực phẩm Liên Hiệp Quốc, Conception Calpé lo ngại chính sách thu mua với vĩ mô của nhiều quốc gia trên thế giới càng tạo thêm sức ép lên thị trường nông phẩm quốc tế :

« Hầu hết các loài lương thực, thực phẩm đều tăng giá, so với tháng 12 /2010, người trả giá thực phẩm còn tăng đến 10% nữa. Giá đường tăng 6% trong một tháng ; rồi giá dầu ăn, lúa mì, các sản phẩm chế biến từ sữa ... đều tăng. Mối lo ngại hiện nay là hiện tượng giá leo thang kể trên sẽ dẫn đến những hậu quả ra sao ? Đó là những hậu quả kinh tế và xã hội, đặc biệt là đối với các quốc gia nghèo nhất thế giới.

Năm ngoái, một số các quốc gia châu Phi đã có một vụ thu hoạch thực phẩm dồi dào, nhưng vậy, thực phẩm các nước này vẫn chưa đủ để đảm bảo trực tiếp.

Năm 2.011, thế giới có nguy cơ khủng hoảng lương thực ?

Tác Giả: Thanh Hà

Thứ Ba, 08 Tháng 2 Năm 2011 12:50

Vấn đề đặt ra là nhu cầu do mùa xuân phòng giá cả còn tăng thêm nữa và lương thực, thực phẩm trở nên khan hiếm hơn trong những tháng tiếp cho nên đang mua vào rất nhiều nông phẩm để tích trữ. Hiện tượng này lại càng đẩy giá nông phẩm tăng thêm cao. Tổng cục Lương thực Nông nghiệp Quốc gia cũng cảnh báo đây chính là một cơn sốt nhiệt đới và trong một vài tháng nữa với các vụ thu hoạch đầu năm, thị trường nông phẩm sẽ được thanh giảm hơn ».

Trong những điều kiện như trên, vậy theo ông Schutter muốn tránh để tạo nên những cơn sốt trên thị trường lương thực, thì điều tốt nhất là nên cùng cộng thêm các khoản để trợ giúp hòa nhập thị trường, chẳng hạn với các hoạt động đầu tư. Đây là lý do khiến chính phủ Pháp đưa vào chương trình chuyển đổi luân phiên nhóm G20 và G8 vấn đề giới hạn hiện tượng giá nhôu phẩm trở lại sốt bất thường.

Bộ trưởng Nông nghiệp Pháp, Bruno Le Maire giới thiệu với báo giới :

« Một trong những hậu quả lớn tôi phải theo dõi trong suốt năm 2.011 liên quan đến việc nước Pháp chuyển đổi hai Hội nghị quốc tế của nhóm G20 và G8. Vấn đề giá cả lương thực là một trong những ưu tiên hàng đầu của Paris.

Giá nông phẩm dao động quá mạnh trên thị trường như hàng đầu để sinh sống của giới nông gia khi họ phải mua cả và thực ăn cho gia súc ; như hàng thực phẩm để sinh sống hàng ngày của người tiêu dùng : sữa mua cả các hộ gia đình bày bày đi khi tết, sữa, bánh mì, hay mì sợi ... tăng giá.

Nhìn rộng ra hơn, thì tôi nghĩ nhu cầu trên thế giới hiện tượng giá lương thực tăng cao là nguy cơ đến đến báo lo. Theo tôi nước Pháp có trách nhiệm phải quan tâm đến vấn đề này. Đây là một trách nhiệm cả về mặt kinh tế lớn để có : một tiêu chuẩn nước Pháp nhằm đẩy lùi các hoạt động đầu tư để thị trường nông phẩm hoạt động tích cực hơn ».

Riêng với khu vực châu Á các chuyên gia kinh tế đã báo : lạm phát tại châu Á có thể lên tới 10 đến 15% nếu như giá lương thực tăng từ 8 đến 9 %. Khi đó các cuộc bạo loạn như đã từng xảy ra tại Philippines hồi 2.008 sẽ khó tránh khỏi.

Năm 2.011, thđ giđi có nguy cđ khđ ng hođ ng lđ đ ng thđ c ?

Tác Giả: Thanh Hà

Thứ Ba, 08 Tháng 2 Năm 2011 12:50